

JOEHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI ROMUAJONEUVOISTA SEKÄ VAARALLISTEN AINEIDEN KÄYTÖN RAJOITTAMISESTA AJONEUVOISSA ANNETTUN VALTIONEUVOSTON ASETUKSEN LIITTEEN 1 MUUTTAMISESTA

1 PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen liite 1, jossa säädetään poikkeuksista kiellosta käyttää eräitä vaarallisia aineita ajoneuvojen materiaaleissa ja osissa, ehdotetaan muutettavaksi vastaamaan komission delegoiduilla direktiiveillä muutettua romuajoneuvoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2000/53/EY (jäljempänä *romuajoneuvodirektiivi*). Muutokset koskevat neljää lyijyä ja yhtä kuudenarvoista kromia sisältäviä käyttötarkoituksia koskevia poikkeuksia.

Asetus on tarkoitettu tulemaan voimaan 6.4.2020.

2 PERUSTELUT

Romuajoneuvodirektiivissä säädetään romuajoneuvojen keräykselle ja käsittelylle asetettavista vaatimuksista sekä eräiden vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa. Direktiiviä on muutettu 5.3.2020 voimaan tulleilla komission delegoiduilla direktiiveillä (EU) 2020/362 ja (EU) 2020/363, joilla muutetaan direktiivin liitteen II kohtia 8e, 8fb, 8g ja 14 sekä lisätään uusi kohta 8k.

Romuajoneuvodirektiivi on pantu täytäntöön jätelailloilla (646/2011) ja romuajoneuvoista sekä vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta ajoneuvoissa annetulla valtioneuvoston asetuksella (123/2015). Asetukseen liitteeseen ehdotetaan tehtäväksi mainitusta komission direktiivistä johtuvat tarpeelliset muutokset. Muutoksilla ei olisi merkittäviä vaikutuksia.

2.1 Asetuksen liite 1

Romuajoneuvodirektiivissä säädetään muun ohella, että 1.7.2003 jälkeen markkinoille saatettavien ajoneuvojen materiaalit ja osat eivät pääsääntöisesti saa sisältää lyijyä, elohopeaa, kadmiumia eikä kuusiarvoista kromia. Direktiivin liitteessä II luetellaan ajoneuvojen materiaalit ja osat, joihin ei sovelleta kyseisiä käytön rajoituksia.

Direktiivin mukaan liitteeseen II sisältyviä lyijyn ja lyijy-yhdisteiden poikkeuksia 8e, 8fb ja 8g tarkastellaan uudelleen vuonna 2019. Tarkastelu osoitti, että lyijyn käytölle poikkeusten 8 e ja 8 g piiriin kuuluvissa materiaaleissa ja osissa ei tällä hetkellä ole sopivia vaihtoehtoja. Sen vuoksi päädyttiin vahvistamaan vuosi 2024 8e kohdan poikkeuksista tehtävälle uudelle arvioinnille. Poikkeuksen 8g nykyistä soveltamisalaa päädyttiin soveltamaan ennen 1.10.2022 tyyppihyväksytyjen ajoneuvojen osalta ja 8g poikkeusta kapeampaa soveltamisalaa kyseisestä päivämäärästä lähtien tyyppihyväksytyjen ajoneuvojen osalta. Poikkeuksen 8fb arvioinnissa päädyttiin siihen, että lyijyn käyttöä kyseisen poikkeuksen piiriin kuuluvissa käyttötarkoituksissa ei pitäisi jatkaa, koska lyijyn käytölle on näissä käyttötarkoituksissa vaihtoehtoja. Poikkeuksen 8j arvioinnissa todettiin, että joissakin käyttötarkoituksissa on olemassa vaihtoehtoja lyijyn käytölle laminoidussa lasissa olevia juotoksia varten käytettävissä

juotteissa. Kuitenkin joidenkin lasilevyjen ja käyttötarkoitusten osalta ei ole varmaa, että lyijyn käytölle olisi tällä hetkellä sopivia vaihtoehtoja. Sen vuoksi vahvistettiin uusi, suppeampi poikkeus 8k, jota sovelletaan kyseisiin lasilevyihin ja käyttötarkoituksiin. Poikkeus 8j koskee vain ajoneuvoja, jotka on tyyppihyväksytty ennen 1.1.2020. Jotta voidaan varmistaa, että lyijyn käyttö sallitaan 8k kohdassa mainituissa poikkeuksissa, joissa ei ole varmaa, että lyijyn käytölle on tällä hetkellä sopivia vaihtoehtoja, on tärkeää, että direktiivin muutos pannaan kiireellisesti täytäntöön. Tämän vuoksi direktiivissä säädetään jäsenvaltioiden täytäntöönpanon määräajaksi vain yksi kuukausi direktiivin voimaan tulosta.

Direktiivin liitteeseen II sisältyvää kuudenarvoisen kromin käyttöä koskevaa poikkeusta 14 muutettiin siten, että se on sananmuodoltaan yhdenmukainen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2011/65/EU¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1907/2006² säädettyjen kuudenarvoisen kromin käyttöä koskevien vastaavien poikkeusten kanssa. Poikkeuksen 14 arvioinnissa todettiin, että toistaiseksi ei ole vaihtoehtoisia aineita kuudenarvoisen kromin käytölle. Nykyinen poikkeus jaettiin kolmeen alakohtaan ja vahvistettiin voimassaolon päättymispäivä kahdelle poikkeuksen alakohdalle.

Komission direktiivin täytäntöön panemiseksi ehdotetaan valtioneuvoston asetuksen nykyinen liite 1 korvattavaksi uudella liitteellä 1, joka olisi komission direktiivin liitteen II mukainen. Lisäksi nykyisessä valtioneuvoston asetuksen liitteessä 1 mainitut huomautukset yhdenmukaistetaan vastaamaan direktiivin liitteen huomautuksia.

3 VAIKUTUKSET

Esityksellä ei olisi merkittäviä vaikutuksia, sillä liitteen muuttamisesta ei seuraa merkittäviä muutoksia nykytilaan. Niille käyttötarkoituksille, joiden poikkeuksia kavennettiin tai poistettiin, on olemassa korvaavia vaihtoehtoja.

4 VALMISTELU

Ehdotettu asetus on valmisteltu virkатыönä ympäristöministeriössä. Autoalan toimijoille tiedotettiin komission järjestämästä ehdotuksen julkisesta kuulemisesta syksyllä 2019. Asian kannalta keskeisille viranomaisille ja järjestöille varattiin mahdollisuus lausunnon antamiseen ehdotuksesta. Asetusehdotus oli lausuttavana Lausuntopalvelussa.

Asetusehdotusta ei ole tarkastettu oikeusministeriön laintarkastuksessa. Perusteluna täytäntöönpanon kiireellisyys ja ehdotetun muutoksen suppeus.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2011/65/EU, annettu 8 päivänä kesäkuuta 2011, tiettyjen vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa (EUVL L 174, 1.7.2011, s. 88).

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1907/2006, annettu 18 päivänä joulukuuta 2006, kemikaalien rekisteröinnistä, arvioinnista, lupamenettelyistä ja rajoituksista (REACH), Euroopan kemikaaliviraston perustamisesta, direktiivin 1999/45/EY muuttamisesta sekä neuvoston asetuksen (ETY) N:o 793/93, komission asetuksen (EY) N:o 1488/94, neuvoston direktiivin 76/769/ETY ja komission direktiivien 91/155/ETY, 93/67/ETY, 93/105/EY ja 2000/21/EY kumoamisesta (EUVL L 396, 30.12.2006, s. 1).

5 VOIMAANTULO

Asetus tulisi voimaan 6 päivänä huhtikuuta 2020 eli seuraavana arkipäivänä ajankohdasta, johon mennessä komission delegoidut direktiivit (EU) 2020/362 ja (EU) 2020/363 on pantava täytäntöön.